

Gyárat avattak

A KGST tagállamaival együttműködve fejlesztik a hazai kőolajipart

A hazai vegyipar jelentős eseményére került sor szombaton Szőnyben: felavatták a Komáromi Kőolajipari Vállalat új kőolaj-feldolgozó üzemét. Az ünnepségen részt vett dr. Lőrinc Imre, a nehézipari miniszter első helyettese, Havasi Ferenc, a Komárom megyei pártbizottság első titkára, Kroszner László, a megyei tanács elnöke, Molnár Károly, a Vegyipari Dolgozók Szakszervezetének titkára, Bese Vilmos, az Országos Kőolaj- és Gázipari Tröszt vezérigazgatója, a Szovjetunió és az NDK budapesti kereskedelmi kirendeltségének képviselői, valamint a tervezők és a gyárepitők képviselői.

Az ünnepség gyárlátogatással kezdődött. Bemutatták a vendégeknek azokat az új üzemeket, amelyeket a vállalat kollektívja a tervezőkkel és a kivitelezőkkel együttműködve mintegy 1,3 milliárd forintot költséggel létesített. A nagyszabású beruházás a kormány határozatára 1956-ban kezdődött. Azóta 50 százalékkal növelték a feldolgozó teljesítményét, s most már évenként csaknem kétmillió tonna kőolajból állítják elő az értékes termékeket. A hazai kőolaj-feldolgozás 27 százaléka ennél a vállalatnál történik. Az ország második legnagyobb és legszelesebb vertikummal rendelkező kőolaj-feldolgozó egysége lett. Több mint 200-féle terméket állítanak elő, ezek minősége eléri a világsszínvonalat, és ez biztosítja a piacot, nemcsak a szocialista országokban, hanem Nyugat- és Délkelet-Európában, sőt a tengeren túl is.

Az üzemlátogatás után a gyár művelődési otthonában ünnepi gyűlést rendeztek. Dr. Lőrinc Imre elmondotta: az Országos Kőolaj- és Gázipari Tröszt csaknem 50 000 főt foglalkoztató szervezete fejlődött, s az ország energiahordozó-szükségletének 45 százalékát adja. A teljes motorhajtóanyag-szükségletet, a teljes hazai nitrogén

műtrágya alapot, a földgázt ez az ipar szolgáltatja. A hazai kőolajipar fejlesztéséhez nagy segítséget nyújt a Szovjetunió, hiszen a vele kötött szerződések biztosítják a szénhidrogének iránti növekvő igények kielégítésének lehetőségét. Dr. Lőrinc Imre ismertette az ünnepség résztvevőivel, hogy a magyar szénhidrogénipar a IV. ötéves tervben az eddigénél is gyorsabb ütemben fejlődik. A nagyszabású fejlesztési program eredményeként az energiahordozókon belül a szénhidrogének aránya az eddigi 45 százalékról a tervidőszak végére 54

százalék fölé emelkedik. A továbbiakban — mondotta — a hazai kőolajipar helyzetét a nemzetközi együttműködés útján, elsősorban a KGST-ben tömörült szocialista országokkal együttműködve kívánjuk erősíteni. A kőolaj- és vegyipari állandó bizottság elhatározta, hogy több olyan nemzetközi szervezet, közös laboratóriumot hoz létre, amelyek a szocialista országok szakértőinek közös munkájával segíthetik elő a szénhidrogén-kutatás, -termelés és -feldolgozás legkorszerűbb módszereinek bevezetését, hasznosítását.

Mérlegzés a tervező és a papírfeldolgozó szövetkezetben

Szombaton két szegedi ipari szövetkezetben tartottak mérlegzést a közgyűlések. A Szegedi Tervező Szövetkezet éppen másfél évtizedes múltja tekinthet vissza az idei februárból, s egyben eredményes esztendőre is. A 130 tagot számláló kollektív profilja a magasépítési tervezés, s a mélyépítési középítkezés. Ennek megfelelően a közösség háromnegyedét mérnökök, technikusok alkotják.

A szövetkezet székházában tartott közgyűlésen Márta József, a szövetkezet elnöke arról számolt be a tagságnak, hogy 1971-ben 9 millió 700 ezer forinttal nőtt a termelési érték. Munkájukban egyre több a szegedi, Csongrád megyei tervezés, de sokat dolgoznak vidékre, más városokba is. Tavaly az OTP, a MÁV és a DEMÁSZ rendelt tőlük legtöbb tervet. Az is a múlt év krónikájához tartozik, hogy 5 százalékkal nőtt a termelési érték. Idén is komoly feladatok várnak a tervezői társulásra, terv szerint 11 millióra növelik majd a termelési értékét.

A Csongrád megyei Papírfeldolgozó Ksz is növelte termelését az 1970-es bázishoz képest. 21 százalékkal többet, 17 millió 104 ezer forint értékű termeltek 1971-ben a szövetkezeti műhelyekben. Mint Jenei Lajos elnök beszámolt, létszámcsökkenés mellett is jelentősen javult a termelékenység. Dobozkészítők — a legnagyobb részleg dolgozói — jóval több terméket állítottak elő, mint az előző esztendőben. A könyvkötők pedig — a külkereskedelem közvetítésével — orosz, angol és francia nyelvű könyvek kötésével, exportjellegű tevékenységgel is hozzájárultak a jó eredményekhez. Több mint félszáz bedolgozót foglalkoztat a szegedi — de több vidéki részleggel is rendelkező — üzem. Kilenc százalékkal nőtt szolgáltatási tevékenységük. Jelentős gépi beruházásra is sor került a papírfeldolgozóknál: 186 ezer forint értékben.

Az eredményekkel arányosan, jó osztalékot kaptak a mérlegzés alkalmából mindkét ksz tagjai.

Munkásifjak otthona

A lépcsőfordulóban szembe találkozik egymással két gyerek:

- Mi volt a vacsora?
- Káposztás tészta.
- Elég volt?
- Meg se bírtam enni.

Egy kis díszes falikép függ a bejáratnál: „Szeretettel köszöntünk születésnapodon: Sári Flórián”. A társak figyelmessége. A nevet állandóan cserélni lehet. A DELEP szállodájának harmadik emeletén 61 ipari tanuló lakik. Simonfalvi Imre tanár úr azt mondja, hogy amikor bejönnek a gyerekek, megméri magasságukat, testsúlyukat, mellbőségüket és még ki tudja, mit nem. S amikor végeznek?

— Hónom aljág ért — mondja a tanár —, most pedig, fölnezek rá, olyan nagy lett.

Elhiszem. Reggelit, ebédet, vacsorát kapnak bőszesen. S közben dolgoznak, tanulnak, az idő elszáll, a három év olyan, mint egy röpké pillanat, s a tegnapi sovány, félszeg kis gyerekből felnőtt fiatalember lesz. Fiatalembert? Komoly szakmunkás.

MIT MONDANAK?

Pető Sándor Kecskemétről

került a vállalat tanulóinak sorába. Igaz, hogy az édesapja is itt dolgozott és ő ajánlotta gyermekének a szobafestő és mázoló szakmát. A csöndesszavú Sanyi gyerek elmondja, hogyan járt december 6-án. Mivel

nagyon anyás-apás gyerek, arra kérte az otthon vezetőjét, hogy engedjék el Mikulás estére. Az otthon KISZ-szervezete és vezetősége természetesen felkészült arra, hogy mindenkinek egy-egy csomag jusson. Mi legyen most Pető Sanyival, ha nem lesz a többi között? S persze el is engedik. Azt mondta neki, hogy rendben van, megkapja azt eltávozt, de jöjjön vissza az irodába táskájával együtt. Táskáját letette, s miközben valamiért visszament még a szobájába a tanár úr a Sanyinak szánt ajándékcsomagot gyorsan beletette a táskába. Aláírták az eltávozási papírt, s megmondta neki, hogy a bördönt csak odahaza nyithatja ki, szülei jelenlétében.

Hát majdnem elszűrtük magunkat, mikor megláttuk, mi van a táskában — mondja elzékenyülve Pető Sándor. De utána félrehívja nevelőtanárát és halkán közli, hogy egy kis probléma adódott, mivel ablakot pucolt és elrepedt az üveg: — Kifizetem, ha kell — fejezte be.

Juhász József hamarosan befejezi tanulmányait. Nagylakról került az építőifjak otthonába.

— Próbáltam odahaza, Nagylakon, sőt Mezőhegyesen is, de nem sikerült elhelyezkednem. Édesapám bejött Szegedre, és elintézte, hogy felvegyenek a DELEP Kollégiumába. En szívesen jöttem, hiszen régi barátaim, Neisz Laci, meg B. Kovács Jancsi itt voltak, és nagyon ajánlották.

— Jól érzi magát?

— Nagyon. Csak a kimenőkel van baj. Legutóbb például elmentem Sándorfalvára, a nagymamámhoz, és harminc perccel később, mert kilyukadt a motorbiciklim gumija, s úgy kellett begyalogolnom a kollégiumba.

Dicsérik, hogy kétszemélyes motorkecském van. Barátai gyorsan megjegyzik, hogy azért kétszemélyes, mert ketten tolják állandóan.

Visszatereljük a szót komolyabb dolgokra. Megkérdezem a fiatalembert, hogy mi a véleménye a szakmunkásokról. Fiatalokról, idősebbekről. Azt mondja a fiú, hogy nem tud véleményt mondani, mert szinte ahány ember, annyi fajta. Vannak szorgalmasak, komolyak, de vannak komolytalanabb emberek, függetlenül attól, hogy hány évesek.

Nézem a haját, rövidre nyírt frizura. Tudom, hogy környezetében nagyon sokan viselnek vállig érő haját. — En is szívesen megnöveszteném, de ennek több oka van, hogy mégsem teszem. Egy: hogy nem szabad. Kettő: mivel szobafestő vagyok, és a sapka alól kilógó hajamra rácsúrogna a festék, s nehéz lenne rendben tartani. Apólatlanak nem szeretnék látszani.

A kollégium 6-os szobájában négy fiatalembert találunk. Erdei Jóska mondja, aki különben víz-gáz és általános csőszelő, hogy legutóbb fölkeresték a vállalat központjában a személyzeti vezetőt, és arra kérték, hogy nekik engedélyezze a vállig érő hosszú haját. Azt a választ kapták, hogy nem lehet. Erre fel megjegyzést tettek, amely sértette az őket különben nagyon szerető idősebb férfit.

— Gondolják, hogy jobban néztek volna ki?

— Tetszik tudni, nem is a kinézésről van itt szó. De az az igazság, hogy a „csajok”, pardon a lányok jobban észreveszik az embert, ha hosszú a haja.

ÉLETUTAK

Egy apró fiúval beszélgetek, ille-

delmesen bemutatkozik, Tápai Istvánnak hívják, 16 éves, másodéves üveges tanuló. Néhányan csúfolják, hogy „ablakos tót”. A fiú 145 centiméter magas, 44 kilogramm a súlya. Hiába eszik dupla adagot. Az aprótermetű fiú 250 forint társadalmi és 240 forint tanulmányi ösztöndíjat kap havonta. Azt mondani se kell, hogy a kollégium, az étkezés stb. teljesen ingyenes.

— Mire költöd a pénzedet?

— Mindennel pontosan el tudok számolni. Rádiót, órát, ruhát vettem. És nagyon sokat költök cigarettára.

— Miért dohányzol?

— Nyolcéves korom óta cigizek, nem tudok leszokni, sajnos.

Rengeteg gond, rengeteg öröm, ahány fiú, annyiféle életút. Egy tetovált kár fiatalembert az állami gyermekotthonból került ide. Valamikor az apjával együtt jártak lopni, s még most is pontos számokat idéz, hogy egy héten 175 darab tyúkot loptak. Apja börtönbe, ő állami gondozásba került. S most? Egyik legrendesebb gyerek a sok közül.

Egy kreol bőrű, 18 éves fiú, másodéves üvegező tanuló, K. L. néz rám. Kérdem tőle, hogy hívják az édesapját. Azt mondja, nem tudja. Édesanyját? Azt sem tudja. Hol született?

— Tatabányán.

— Honnan tudja?

— Mondták.

Csodálkozom. Hogyan lehet, hogy itt van egy 18 éves fiatalembert, nincs neki személyi igazolványa, azt sem tudja, hol született, ki volt az apja, ki volt az anyja. Utána kellene nézni, neve-
lőinek.

JÓ KÖRÜLMÉNYEK

Különben nagyon jó körülmé-

nyek között élnek ezek a munkásfiatalok, hiszen kényelműk, tiszta környezetűk, sokszor kitűnőbb, mint sok családi otthon. Jó lelku tanárok segítik mindennapjaikban őket. Idézhetnénk rengeteg bejegyzést a tanulóotthon naplójából, melyben magas rangú vendégek gratulálnak. Kertész Imre, a kollégium vezetője mondja, hogy készülnek egy háromnapos országjáró kirándulásra. Honnan a pénz? — kérdelem Kertész Imrétől. A válasz: — minden ősszel elmegyünk társadalmi munkában szüretelni — mutatja a takarékbetét-könyvüket, azelyben közel 8 ezer forint van jelenleg is.

Végignézzünk néhány szobát, az egyikben sakkoznak, a másikban olvasgatnak, a harmadikban vizsgafeladatokra készülnek a munkásfiatalok. Bár minden ipari tanulóknak ilyen szép helye lenne.

Gazdag István

Ezért például a Szegedi Ruhagyárban a pártszervezetek ezt kezdeményezték, hogy a gazdasági vezetők munkájának általános értékelésekor vegyék figyelembe az illetők társadalmi munkáját is. A pártmegbízások értékelése során — méltatva a munkásorség 15 éves évfordulóját —, elismeréssel szölk a munkásörök aldozatkező munkájáról. Az erkölcsi elismerés mellett néhány alapszervezetben jutalomban is részesítették a termelőmunkában is példamutatóan helytálló munkásöröket.

Megállapítható, hogy a párttagság érdeklődéssel és nagy figyelemmel hallgatta a taggyűlések beszámolóit. Ezt igazolja a hozzászólások száma, hangulata, a felelősségérzet, a tenni-akarás; valamint az is, hogy a taggyűléseken résztvevők 20—30 százaléka felszólt. Kisebb alapszervezetekben a tagság egésze részt vett a vitában. Megerősítették mindenütt a beszámolót, elismeréssel szölk a végzett munkáról, nyíltan tették szövé a még meglevő hiányosságokat, s nem volt ritka a személyre szóló bírálat sem.

A felszólalók

hasznosnak ítélték meg az év végi beszámoló taggyűléseket, mert lehetőséget adtak a végzett munka értékelésére, és a hibák, lemaradások kijavítására. A taggyűléseken elhangzott javaslatok, észrevételek közül a következőket említeném meg:

— a városi-járási pártbizottságok irányító munkájának javulásaként értékelték, hogy csökken az alapszervezetek számára a sok kötelező napirend. Kéri e gyakorlat fenntartását, mert így több lehetőség van a helyi, sajátos kérdések megvitatására (Szeged);

— ott, ahol a beszámolók csak az adott helyzetet rögzítették, ott a párttagság igényelte a beszámoló és a vita alapján a feladatok konkrétabb megfogalmazását, meghatározását és megfelelő ütemezését (Hódmezővásárhely);

— a pártszervezet munkatervének kialakításakor, végrehajtásakor a ve-

zetőség az eddiginél jobban építsen a pártcsoportok véleményére és munkájára. Ezzel egy időben minden párttag tartsa kötelességének a párt politikájára, a határozatok végrehajtására melletti következetes kiállást, nemcsak a munkahelyén, hanem bárhol, ahol ez szükséges (Csongrád, Makó járás);

— bírálták a pártmegbízások egyenlőtlén elosztását, és elmarasztalták azokat a párttagokat, akik elhanyagolták a Szervezeti Szabályzatban foglalt kötelességük teljesítését. Követelték a pártmunka elhanyagolásáért a szigorúbb felelősségrevonást, kérték egyes párttagok társadalmi leterheltségének felülvizsgálát, és minden párttag képességének megfelelő megbízással való ellátását, valamint a párttitkár mellett a vezetőségi tagok személyi felelősségének növelését a végzett munkáért. Ezért indokoltak tartják a továbbképzéseket is (Csongrád, Szentes, Makó járás);

— igényelték, hogy a községi csúcsvezetőségek hatáskörében segítsék az alapszervezeteket, ugyanakkor jobban kérjék számon a helyi vezetőkől a káderpolitikai elvek érvényesítését (Makó járás);

— a nő- és ifjúságpolitikai munkát illetően számos alapszervezetben kérték, hogy a pártszervek végeztesse-nek további felméréseket a kormányhatározatok végrehajtásának állásáról, és még következetesebben kérik számon az állami, gazdasági és társadalmi szervekben dolgozó kommunistáktól a helyi intézkedéseket (Csongrád, Makó járás, Szeged);

— gazdasági téren bírálták a beruházások kivitelezésének elhúzódsát. Nem tartják kielégítőnek a korszerű munka- és üzemszervezés meghonosítása érdekében tett intézkedéseket. Továbbra is sok problémával terhes az anyag- és alkatrészellátás, a folyamatos munkaszervezés. A párt- és tömegszervezetektől több kezdeményezést várnak a munkafegyelem megszilárdításáért, a munkaidő jobb kihasználásáért, a munka-

verseny, a szocialista brigádmozgalm tartalmi vonatkozásainak továbbfejlesztéséért (Szeged, Szentes, Makó, Csongrád, DELEP);

— több helyen bírálták a gazdasági vezetést, mert döntései meghozatala előtt nem támaszkodik eléggé az alapszervezetek véleményére. Egyes kommunista gazdasági vezetők elhanyagolják a párt iránti kötelezettségek teljesítését, kifogásolható kapcsolatuk a dolgozókkal. Esetenként figyelmen kívül hagyják a párttagok észrevételeit, javaslatait. Sokszor a pártvezetés sem eléggé következetes a kommunista gazdasági vezetők pártmegbízásának számonkérésében (Szeged járás);

— észrevételek hangzottak el a bérezés, az életszínvonal-politika gyakorlati érvényesüléséről illetően. Egyes párttagok nézete szerint a bérfeljesztések nem kompenzálják az áremelkedéseket (Csongrád);

— a termelőszövetkezetek pártszervezeteiben visszatérő igényként jelentkezett a nyugdíjkorhatár leszállítása, a nyugdíjak emelése, az alkalmazottak és a tsz-tagok jövedelmének egyensúlyba hozása (Szeged, Szentes járás).

A vitában még számos, egyéb észrevétel és javaslat is elhangzott, amit a pártalapszervezeteknek, gazdasági és társadalmi szervezeteknek munkájuk során figyelembe kell venniük.

Az 1971. évi

beszámoló taggyűlések alapvetően betöltött szerepeiket, de a tartalmi színvonal emeléséért még több alapszervezetben megfelelő intézkedéseket kell tenni. A kongresszus által kitűzött célok, a párttagok által megfogalmazott jogos igények maradéktalan megvalósítása még magasabb színvonalú, még összehangoltabb munkát igényel a munkahelyeken, a párt- és gazdasági, állami és tömegszervezetektől. Ezért szükséges, hogy a tapasztalatokat a városi-járási bizottságok és a pártalapszervezetek hasznosítsák irányító munkájukban.

BOZSA ISTVÁN